

Piliscsabai Természetjáró Egyesület

Adószámunk: 18030435-1-13

Kalandozás a nem létező Piros úton, avagy „Cserehát turistája”

Írta: Bohner Zoltán

Kategória: Beszámolók

Megjelent: 2024. június 01.

Készült: 2024. június 01.

Módosítás: 2024. június 01.

Be kell vallanom, ha hallottam volna valamikor a címben említett túramozgalomról, akkor sem biztos, hogy normál esetben nekivágok.

A kéktúrát már többször végigjártam és az az által érintett cserehádi települések és a táj emléke alapján volt a fejemben egy kép a tájegységről és nem nagyon vágytam vissza. Mindig inkább letudni akartam azt a szakaszt, nem tartozott a kedvenceim közé. – De mégis odakeveredtem...

Történt ugyanis, hogy az egyik közgyűlésünkön Feri jött egy ötlettel:

-2016-ban megszűnt a Cserehát turistája elnevezésű túramozgalom, de a szép kerámia plakett díjazásokból van még néhány a szervezőknek, és aki utólag bejárja, kaphat belőle a készlet erejéig. A táv kb. 110 km. A jelzett turistaút egy része már hivatalosan is megszűnt, le is került az aktuális térképekről és a többi is nehezen járható.

– Jó, akkor menjünk, három nap elég lesz rá! Meg is született az elhatározás.

Úgy gondoltuk, hogy túl macerás lenne szállásokat keresgélni, azokhoz igazodni, vagy helyben tömegközlekedni, ezért sátrazásra készültünk. A pütkösi három napos hétvégére terveztük a kalandot. „B” terv nem volt, megyünk és kész, lesz, ami lesz.

A tervezést, szervezést Feri és Ricsi vállalták. Alaposan utánajártak mindennek. GPS track-et készítettek, rengeteg régi beszámolót elolvastak és ezek alapján próbálták összerakni, hogy hol lehetnek az igazolóhelyek és mi az igazolások módja.

Azt is kitalálták, honnan kezdjük a körtúrát, hol tudjuk biztonságban hagyni az autóinkat a túra idejére és kb. milyen ütemben kellene haladnunk. Én élveztem, hogy ezúttal semmivel nem kell foglalkoznom, csak várom az indulást. Aztán induláskor, éppen ezért, kicsit felkészületlennek éreztem magam, úgyhogy mégis jobb, amikor nekem kell szerveznem.

A többnapos sátrazós vándorlás nem volt újdonság, csak az időjárás nehezíthette volna meg a dolgot, de azzal nem nagyon foglalkoztunk. – Reméljük nem fog sokat esni az eső! Május 18-án hajnali 4-kor ültem autóba és útnak indultam. Robit még felvettem és elindultunk Szanticskára, ahol a start és egyben a cél is volt. Reggel 7-re meg is érkeztünk.

Máris megvolt az első meglepetés. A falu csodaszép. Néhány házból áll csak, de azok mind szépen rendben vannak tartva. Összesen 3 fő lakja állandó jelleggel, a többi mind vendégház, vagy

családi nyaraló. – A fejemben nem ilyen Cserehát kép élt! Összeszedtük a felszerelésünket és nekivágtunk. A falut egy széles szekérúton Dél felé hagytuk el.

Arra indultunk, amerre a Piros sáv jelzés már hivatalosan is megszűnt. Ezt mutatták a helyenként fellelhető szürke, turistajelzés méretű téglalapok is. Nem is tűnt nagy feladatnak

követésük, kb. 1 km-en keresztül. Utána már csak a GPS segítségével tudtuk az irányt. Balra egy egykori nyiladékon kellett átvágnunk. Úgy 1,5 – 2 m magas fiatalos tölgyes volt a valóságban.

Az előző éjszakai esőnek köszönhetően az áthatolhatatlannak tűnő kiserdőben néhány perc alatt bőrig áztunk. Aztán egy kicsit ritkult a növényzet, majd újra sűrűbb lett. Hideg nem volt, de azért kicsit kellemetlen volt így gatyáig ázva baktatni. A tempónk is sokkal lassabb volt, mint terveztük, de végül csak elértük a következő települést. Abaújszolnok volt. Ezt már ismertem a kéktúraimról, sőt a kisleveletünkbe is a kéktúra bélyegző lenyomatát kellett begyűjtenünk. Nem is volt vele gond. Nyestán át, egészen Felsővadászig a Kékkel együtt haladt valamikor Piros sáv is, amíg meg nem szűnt. Így nem volt gond az útvonalkövetéssel. Bozótból is kevesebb volt és a napsütés hatására egész jól meg is száradtunk.

Ezen a szakaszon volt, hogy hat túrázóval is találkoztunk, a többi napon egyel sem. Felsővadászon egy kedves úriembernél megtaláltuk a túránk egyik utolsó hivatalos bélyegzőjét. Szintén nála található még egy régi (feliratos) kéktúra bélyegző is. Kincsként őrzi azokat egy kis fadobozban, de természetesen szívesen adta a lenyomatot. A faluközpontban találtunk egy nyitva tartó kisboltot.

Be is tértünk egy frissítőre, mert tudtuk, hogy pünkösdi miatt valószínűleg a túra folyamán nem sok ilyen lehetőségünk lesz. Kicsit pihentünk, elbeszélgettünk a helyiekkel. Sok munkalehetőségük nincs, nem lehet egyszerű így élni...

A továbbiakban a Kék Észak, a nem létező Piros Dél felé indul. Sajnos a mi nyomvonalunk egy búzatábla közepén vezetett volna, így a vele párhuzamos

aszfalt utat választottuk. Következő településünk Kupa volt. Az egykor itt lévő bélyegzőről nem találtunk információt.

A mezőgazdasági múzeumot írta a túrafüzet, de annak már nyoma sincs. Szerencsénkre még éppen nyitva volt a falu egyetlen kisboltja és ott szívesen adtak céges bélyegzőt.

Még útba is igazítottak Tomor felé. Ott nem kellett bélyegeznünk, csak áthaladtunk. Egyébként mindkét falu teljesen rendben volt, ugyanúgy, ahogy Lak is. Itt újra kellett volna pecsételnünk a fagyizóban, vagy a kocsmában, persze már mindkettő megszűnt.

Maradt a fotó készítés. Az apró polgármesteri hivatal jól látható felirata alatt fotózkodtunk. Kis pihenő után egy terepen lévő igazolópont felé vettük az irányt. Rétek, szántóföldek és ligeterdők váltották egymást. A jelzés nélküli útvonal könnyen követhető és viszonylag jól járható volt. El is értük azt a pontot, ami a GPS készülékünk szerint Péter-völgy-fő helye. Sajnos semmit nem találtunk, ami igazolásul szolgálhatott volna, így egy kis pihenő után tovább indultunk. Szakácsit Nyugatról megkerülve ereszkedtünk le Irotára.

Itt újra pecsételnünk kellett volna, de az amúgy rendezett kis településen már jó ideje nincs semmilyen bélyegzésre alkalmas vendéglátó ipari egység. Maradt a fotózás a Talentum vendégház táblájánál. Továbbindulás előtt egy hangulatos közösségi térnél egy órás pihenőt tartottunk. Jól esett kibújni a bakancsunkból és a napon heverészni egy jót a fűben.

Extraként, egy nyomóskút is volt ott, ami különösen jól jött, mert fogytán volt már a vízkészletünk. Ez, mármint a közkút, egyébként minden településre jellemző volt a három nap során. A pihenő

után a Kék és a nem létező Piros jelzés együtt haladtak a Kecse-pad nyergéig.

Onnan a Piros felvitt minket a „hegytetőre”, ahol több fán is láttunk nagyon régi kék jelzéseket – valószínűleg valamikor az is erre vezethetett. Este, fél 8-kor értünk le Rakacára.

Az egykor itt található „kihelyezett, kódolt” bélyegző már nem lelhető fel, de szerencsénkre a falu egyik kisboltja még ilyenkor is nyitva volt és ott kaptunk céges bélyegzőt a frissítőnk mellé. Elég fáradtak voltunk már, de nem időztünk sokat, mert még világosban szerettünk volna táborhelyet találni. 2 km aszfalton gyaloglás után Debréte felé, Északra fordultunk.

Az első dombtető rövidre nyírt legelőjén, épp naplementekor sikerült felállítanunk a két sátrunkat. Kicsit rendbe szedtük magunkat, ettünk pár falatot és már be is bújtunk a hálósájkjainkba. Több, mint 40 km-t sikerült megtennünk az első nap, ezzel elégedettek voltunk.

Reggel 7 előtt ébredtünk. 8 körül már újra úton voltunk. Szinte végig lefele haladva hamar el is értünk Debrétére. A gyönyörű

üdülőfaluban ismét találtunk egy szuper pihenőhelyet. Kis tető alatt asztalok, padok, grillsütő, kemence és még csomó kiállított régi holmi is volt. Tökéletes reggeliző hely! Elvileg innen a célig már létezik a

Piros sáv jelzés. Azt gondoltuk, túl vagyunk az útvonalvadászati nehezén. – Tévedtünk.

A falut egy aszfaltúton hagytuk el, de ahol le kellett volna térnünk, ott nemhogy jelzett, semmilyen út nem volt. Ismét a GPS-re kellett hagyatkoznunk. Egy kis dzsungelharc után találtunk már elvéteve kopott jelzéseket, de út még nem tartozott hozzájuk. 1 km-rel később már sejteni lehetett az egykori út nyomvonalát, de még mindig nagyon be volt nőve, amikor Ricsi nagy kiáltás kíséretében bevágódott a bozótba. Egy kidőlt fatörzsön csúszott el.

Megvizsgáltuk a fájó lábát, nem tűnt nagyra a baj, de nem tudta terhelni. Rövid tanácskozást tartottunk, hogy hogyan tovább... Közös megegyezéssel arra jutottunk, hogy vágunk neki egy mankót, ő egyedül visszabotorkál kb. 3 km-t Debrétéig és ott kér majd segítséget, mi pedig folytatjuk az utat. Kicsit sokkolta az eset a csapat többi tagját, de mentünk tovább. A következő falu Becskeháza volt.

Megint egy kis gyöngyszem. Takaros kis település, és még az eredeti „kihelyezett, kódolt” bélyegző is a helyén volt a templom kerítésén. Használtuk is. Újabb vízvétel és fél órás pihenő után hosszú terepi szakaszra indultunk.

A Csonka-hegyen, a „Cserehát tetején” volt a következő igazolópont. A kihelyezett fémtáblát a fa már elkezdte bekebelezni, de az igazoló kód, vagy annak egy része még kivehető volt rajta. Sajnos a hely pihenésre nem volt alkalmas, úgyhogy fáradtan is tovább indultunk. Leereszkedtünk Keresztétére. –Megint egy csudaszép kis falu! Természetesen itt is minden zárva volt, de szerencsére találtunk néhány kisasztalt székekkel valami közösségi ház tornácán.

Itt egy óra pihenőt tartottunk. Megfőztük ebédünket, vizet is tudtunk újra vételezni. Más nem is hiányzott. Újult erővel vágunk neki a folytatásnak. Úgy terveztük, hogy a következő településig, Perecséig még biztosan elmegyünk és utána keresünk sátorhelyet. A kihelyezett régi pecsét ott is megtalálható még a templom kerítésén. Ezt is begyűjtöttük. A következő település Kány volt és odáig semmilyen sátorozásra alkalmas helyet nem találtunk.

Szerencsére vízvételi lehetőség itt is volt. Tovább indultunk. Az egykori Kányi-csárda után a távolban már láttunk sátrazásra alkalmas helyet. A ligetes Vágó-erdő szélén, megint egy dombtetőn, megint napnyugtakor állítottuk fel sátrainkat.

Megint túlléptük a 40 km-t. Szerelvényigazítás, vacsora és alvás következett. Sajnos estére az is kiderült, hogy Ricsi nem véletlenül nem tudta terhelni a lábát.

Eljöttek érte otthonról és egyenesen kórházba vitték. Több helyen is eltört a bokája. Megműtötték, kapott 3 csavart és hat hétre fekvőgipszet. – Nagyon sajnáltuk, de nem tudtunk többet tenni érte.

Harmadik nap megint fél 7 körül keltünk és fél 8-kor már neki is vágtunk az utolsó etapnak. Egy terepi ellenőrzőpont következett.

Darvas-pusztát könnyen megtaláltuk, sőt a koordináták alapján még annak az egykor kidőlt fának a maradványait is, amin az igazolófótnak

kellett volna lenni. Nem volt mit tenni, újra igazolófótot készítettünk.

Robogtunk is tovább, illetve robogtunk volna, de az utunk egyszer csak elveszett. Újra csak a GPS track segítségével tudtunk haladni.

Nyomait sem találtuk a Piros sáv jelzésnek. Átgázoltunk nyakig érő csalánon, szederindákon és kidőlt fákon is, míg végre újra előkerült egy erdészeti út. Ez már kivezetett az erdőből. Ezután megváltás volt az aszfalton gyaloglás Szemeréig. Az egykoron bélyegzésre használt helyek egyike sem volt elérhető már, úgyhogy megint fotóznunk kellett.

A következő két falu, Fülókércs és Fáj, már nem mondhatók „gyöngyszemnek”, de azért eléggé rendezettek voltak. Látszott (hogyne látszott volna, nagy betűkkel mindenhová ki volt írva...), hogy jutott ide némi pályázati pénz, amivel ezt a vidéket próbálják kicsit felzárkóztatni.

Ekkor már nagyon szeretünk volna célba érni, úgyhogy víztöltésen kívül nem is időztünk sokat. A falut elhagyva egy akácfán kellett igazolófódot keresnünk.

A koordináták ismeretében találtunk valamit, ami egy fehér alagra festett, piros „S” betűre emlékeztetett. Lehet, hogy valamikor „CS” volt, ez nem derült ki. Mindenesetre feljegyeztük. Csenyété következett, ami már nem volt túl bizalomgerjesztő, bár messziről nagyon szép falucskának tűnt. Át is robogtunk rajta.

Felsőgagy már újra tetszett. Még pihenőparkja is van egy kis tóval. Megint megtöltöttük kulacsainkat, persze nem a tóból, és nekivágtunk az utolsó emelkedőnek. Már a faluból látszott az egész túra, és talán az egész Cserehát egyetlen épített kilátója a Magas-hegyen. Kicsit fura volt, hogy pont mellette van egy geodéziai torony is. Az erdőmentes szakaszon, a tűző napon egy örökkévalóságnak tűnt feljutni a magaslatra. Közel volt már a cél, de mégis pihentünk egy nagyot.

A kilátó legfelső szintjéről jó követhető volt a három nap alatt bejárt teljes útvonalunk. ÉK-i irányban a leglátványosabb a már Felvidékhez tartozó Szádelői-

völgy és annak sziklái voltak. Előző nap még ott voltunk a közelében. – Mekkora utat tettünk meg... Mivel úgy tűnt, hogy a napok óta ígérgetett eső (ami eddig szerencsésen elkerült) hamarosan megérkezik, szedtük a sátorfánkat és elindultunk az elvileg 1,2 km-re lévő autóinkhoz, a célba. Egy utolsó csavar azért jutott még a végére is, ugyanis az út nyomvonala az áthatolhatatlan bozótba vezetett.

A térképeken lévő kerülőutak sem voltak már megtalálhatók, úgyhogy csak jókora kerülővel tudtunk célba érni. – Végre, újra Szanticskán! Egy kedves hölgy, aki két vendégházat is üzemeltet a faluban, a megbeszéltek szerint hozta az eredeti Cserehát turistája bélyegzőt. Ezzel teljesítettnek mondhattuk a túramozgalmat. Azonnal le is szakadt az ég.

Megköszöntük, hogy eddig kitartott, összepakoltunk, autóba ültünk és élményekkel telve, elindultunk haza.

Ezúton is szeretném megköszönni az MVSC Természetjáró Szakosztályának, hogy végigjárhattuk ezt a szuper útvonala. Egyúttal sajnálatomat fejezem ki, hogy meg kellett szűnni egy ilyen páratlan túramozgalomnak.

Az, hogy érdektelenség miatt így történt, az érthető, csak az érthetetlen, hogy miért lett érdektelen egy ilyen érték. Lehet, hogy nem oda kellene még több túrázót vonzani, ahol már amúgy is elviselhetetlen a tömeg, hanem ilyen helyeknek kellene nagyobb reklámot csinálni. Vagy néhány manapság nagyon divatos „attrakciót” létrehozni.

Nem a zsúfolt Rám-szakadéknál (ami most épp le van zárva) kellene több tíz millióból állandóan zárva tartó WC-t építeni, vagy Galyatetőn olyan éttermet támogatni, ahová sáros bakancsban nem engedik be a túrázókat, hanem ezeket a pénzeket valódi értékek megőrzésére fordítani. Tudom, ennek nincs akkora reklámértéke...

De hátha változik még ez a felfogás! Mindenesetre, aki nem riad vissza a fent leírt „nehézségektől”, mindenképp járja végig az útvonalat. Aztán, ha egyszer mégis újraindulna a mozgalom, én biztos visszamegyek! – Ja, és a Cserehát nem olyan, amilyenek a Kéktúrán látjátok, annál sokkal szebb és változatosabb! Egy méltatlanul elfeledett és hanyagolt tájegység.

[A túramozgalom hivatalos oldala itt található!](#)

[Az általunk bejárt útvonalat innen tudjátok letölteni .gpx formátunmban!](#)